

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KERESZTÉNY HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint egyszeri megjelenéssel:
 Egész évre 1 frt 80 kr.
 Fél évre — > 95 >
 Negyed évre — > 50 >
 Egyen szám 4 kr.

A „Magyar Néplap” és „Mozsgarda” előfizetési ára:
 Egész évre 8 frt — kr.
 Fél évre 1 > 50 >
 Negyed évre — > 80 >

Szerkesztők:
LEPSÉNYI MIKLÓS
 és
NÉMETH GELLÉRT.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint háromszori megjelenéssel:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Fél évre 8 > — >
 Negyed évre 1 > 80 >

„Magyar Néplap” hetenkint háromszor a „Mozsgarda”-val:
 Egész évre 7 frt 80 kr.
 Fél évre 8 > 60 >
 Negyed évre 1 > 80 >

Tatár-becsület.

Tatár-becsület? Hát ilyen is van?

Bizony nincs! Csak tatár *becstelenség* van.

Hogy ez miben áll? azt mindenki tudja széles Magyarországon, mert nincs itt ember, kinek összeköttetése, baja még ne lett volna egyik-másik ujkori pogánnyal, egyik-másik — nem kutyaszivű, — hanem *veszett kutyaszivű* tatárral.

Az ujkori tatárok csak rombolni, csak pusztítani tudnak, mint az előbbi pogányok, kik e hazát siralomvölgyggyé, temetővé változtatták. Ma is siralomvölgye és temető szép hazánk. Hisz a népnek nincs egy vidám perce, nincs egy nyugodt pillanata, nincs öröme. De annál jobban kijut neki a fájdalomból, a sirásból, a szomorúságból. Beszélj te szegény nép, kinek terhei elviselhetetlenek, kik koldus tarisznyát hordotok nyakatokban. Beszéljetek és mondjátok el: nem igaz-e, hogy keserű fájdalom fojtogat benneteket? Éltetek küzdelem és izzadás. S minden fáradságtok mellett is alig vagytok képesek a napi kenyeret megszerezni, a szükséges ruházatot összeremteni.

Az a rendszer, mely mai nap aranykorát éli, az koldussá teszi a népet, Magyarországból meg Zsidóországot csinál. Nézzétek csak, miként merül a nép mindjobban el az adósságok mély-séges örvényébe! Nézzétek csak miként veszik el ősi házákat, ősi földjeit, melynek barázdáira századokon át boldogemlékezetű apáinak verítéke hullott. Nézzétek csak, miként foglalja el lassankint e hazát egy új honfoglaló elem, mely

szintén Észak felől jön ugyan, mint ezer esztendő előtt dicső őseink jöttek, de sippal a kezükben, nem élesre fent karddal. Nézzétek csak miként lesz a hajdani rongyszédőből birtokos, s a hajdani birtokosból a nagyságos urnak bérese. Egy ezer esztendőn át a magyaré volt e föld, de a második évezred ünnepén a magyar már csak szolga leszen itt. A mult fénye és dicsősége a mi hős tetteinket, a mi nagyságunkat beszéli, a jövő pedig a mi szolgaságunkról fog regét mondani. A magyar nép kebelében megingott az ősi hit s ezzel elvesztettük Isten áldását. Azért nem tudunk boldogulni, azért nem találunk segítséget, azért szoritja napról-napra jobban a hurok a nyakunkat. Ha ősi hitünk megvolna, nem volnánk ily nyomorultak. Hisz akkor nem vehetett volna erőt rajtunk az a pogány szellem, melynek neve *liberalizmus* s melyet mindenhova be hagytunk to-lakodni.

A liberalizmus: *pogányság*. A pogányság ellensége Krisztusnak. Hazánk Krisztus Jézus szelleme szerint volt berendezve a multban s addig boldog volt. Mióta azonban e szellem ellenségének, a *liberalizmusnak* lett zászlóvivője a magyar nép, azóta a szerencsétlenség egyre sujtja e népet. Különféle elemi csapások áradata nyomorgat bennünket. Féreg pusztítja vetéseinket és szölleinket; jégeső és fagy teszi tönkre reményeinket; pusztító viharok tördelik össze gyümölcsfáinkat. Vak az, ki nem látja, hogy büntetés, istencsapás, istenostora mindez! Az ujkori

Szives bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folytonos terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani.

Szerk.

Keresztények! csak keresztényeknél vásároljatok!!

pogánysáért, a *liberalizmusért* büntet bennünket az Ur. A liberalizmus hívei vagyunk, nem az Istené, tehát elhagyott az Isten. Nem az Urat szolgáljuk, tehát nem vagyunk méltók segítségére.

Magyar nép, mikor nyílik már ki a szemed, mikor látsz tisztán s mikor állsz ismét azon zászló alá, melynek árnyában vitéz őseid halálharcot vívtak a pogány hordákkal? Mikor állsz a kereszténység zászlaja alá s mikor vonsz kardot a liberalizmus ellen mely ellensége Krisztusnak, ellensége az egyháznak, ellensége az erkölcsnek, ellensége a kereszténységnek, ellensége a népnek és a nép érdekeinek? Mikor támadsz az ujkori pogányság horláira?

Gyalázat és bűn az a lomhaság, melyet Krisztus ügye és saját ügyed iránt tanusítasz. Ha föl nem állsz, ha hadba nem szállsz s meg nem töröd a mai pogányság erejét, méltó vagy ama szomorú és gyászos sorsra, mely reád vár, méltó vagy az elpusztulásra. Kinek Isten iránt nincs hála, szeretet és ragaszkodás a szívében, arra nincs szüksége a földnek és emberiségnek.

Látod-e magyar nép azokat a pusztításokat, melyeket a liberális kormányrendszer hazánkban véghez visz? Ha nem látod, akkor vak vagy. Ha látod s még se igyekszel megakadályozni, akkor haszontalan vagy. Látod-e tehát, vagy nem látod?

Mi, akik tisztán látunk és szívéből sajnáljuk a nyomorgó szegény népet és segíteni is akarunk rajta, mi halált kiáltunk a *liberális kormányrendszerre*.

E kormányrendszer nyomorulttá tette a népet és koldussá a hazát, e rendszer ellen tehát irtó háborút üzenünk.

Akiben van lélek, mindazt fölszólítjuk, hogy jöjjön lobogónk alá, a nép lobogója alá, a *néppárt kebelébe* s küzdjön velünk egyesült erővel Krisztus ügye mellett, a kereszténység mellett és a nép mellett.

Aki velünk van, az a nép embere; aki ellenünk van, az a nép ellensége.

A nép pedig saját ellenségét nem támogathatja; saját ellenségére józanul nem szavazhat.

Akinek esze van, barátai győzelmét segíti elő.

A nép barátja pedig a néppárt.

A nép jóakarói a néppárt jelöltjei.

(—1.)

POLITIKAI HIREK

A vasuti miniszterium föllállításáról, vagyis a vasuti ügyeknek a kereskedelmi tárcából való kiválasztása és önálló tárcá alá foglalásáról gyakran hullatszik szó. A törekvés nem új, hiszen önálló hatalmasságok szervezése a mai rendszerben inkább gyakori mint igazolt. Hír szerint a jövő évi költségvetésben már keresztül van vive a kereskedelmi miniszterium kettéosztása. Mi ebben kételkedünk, mert a miniszteriumok ügykörét az 1848-iki törvényhozás állapította meg, ennek a megváltoztatására nem elég a költségvetési intézkedés, erre törvény kell, a mint törvénnyel történt a kereskedelmi és a földművelési tárcák mai szervezése, a két ügykörnek egymástól való elválasztása. Nem akarjuk hiinni, hogy némely egyéni vágy olyan erős, olyan hatalmas legyen, hogy a Bánffy kormányt a parlamentáriszmus alapját képező törvényhozás kötelező intézkedéseinek ilyen könnyelmű elhanyagolására bírhatná.

A függetlenségi párt Ó-Kanizsán. Tompa Antal fővárosi ügyvéd, az ó-kanizsai kerület függetlenségi és 48-as pártjának képviselője vasárnap tartotta meg beszámolóját választói előtt. A képviselőt valóságos diadalmenetben kísérték Szabadkától kerülete községsébe, a hol Hévizy János és a függetlenségi anyapárt vezére: Ugron Gábor tartottak beszédeket, melyek hatása nagy befolyással lesz arra, hogy a jövő választás alkalmával ez a tözsgyökeres magyar kerület ismét függetlenségi jelöltet küld a parlamentbe. Zentán, Adán, Adorjánban, Kanizsán valóságos diadalmenetben kísérték Tompa Antalt a kanizsai piacérig, a hol elmondott beszámolójában az egyházpolitikai törvények revíziója hívének vallotta magát. Tompa Antal, Hévizy János és Ugron Gábor beszéde után az ó-kanizsai műkedvelők az ottani színházban diszelőadást tartottak, ez után négyszáz területükü bankett következett.

A fumei kormányzó lemondása. Gróf Batthyányi Lajos fumei kormányzó lemondását bejelentette a Bánffy-kormányának. Mint illetékes helyről értesülünk, ezen lemondásnak mélyebben fekvő politikai indokai ninesenek. Mikor gróf Batthyányi Lajos évekkel ezelőtt a fumei kormányzói állás betöltésére vállalkozott, már akkor bejelentette azon szándékát, hogy ezen tisztelet legfeljebb öt-hat évig tölti be. Ezen akkori elhatározását most még inkább megerősítette azon körülmény, hogy gróf Batthyányi Lajos ikervári birtokán egy nagyobb villamos vállalatot létesített, a melynek vezetőségét összeférhetetlennek tartja kormányzói állásával.

A képviselői mentelmi jog megsértése. Annak idejében az egész ország közvéleménye megbotránkozott azon a durva merényleten, melyet Matéffy Kálmán, csongrádmegyei főszolgabíró egy Ugron Gáborhoz intézett levél által a képviselői mentelmi jog ellen elkövetett. Annak idején a képviselőház utasította a kormányt, hogy ezért a sértésért büntető uton szerezzen elégtételt. Mint Szentésről írják, ez az elégtétel megvan. Csongrádmegye közigazgatási bizottsága fegyelmi uton elintézte a dolgot, még pedig olyképp, hogy a fölfüggesztett Matéffyt hivatalába visszahelyezte, de 50 forint pénzbírsággal sújtotta. Ez az ítélet a legnagyobb felháborodást idézi elő Csongrádvármegyében, a hol im az egész országnak szemébe vágják, hogy a képviselői mentelmi jog nem ér többet ötven forintnál.

Férfiak, asszonyok, gyermekek! imádkozzatok minden nap a néppárt győzelmeért!!

Választási mozgalmak.

Temesvárott szeptember 20 án tartanak a nemzeti párt délvidéki hívei pártgyűlést. A gyűlésen Apponyi Albert gróf is meg fog jelenni, akinek nagy fogadtatást fognak rendezni.

A *lublói* kerületben gróf Csáky Györgyöt emlegetik nemzeti párti jelöltül. A kormánypárt Arányi Dezső drt. tölja föl ellenjelöltjéül.

A *székelyhidi* kerületben Kiss Albert orsz. képviselő a hét elején tartotta beszámolóját. Kiss a Kossuth-Justh párt tagjául számítja magát.

A *török-szent-miklósi* kerületből egypár függetlenségi szavazópolgár fönn járt Budapesten, hogy Krasznay Ferenc itteni ügyvédnek a jelöltséget följánlja. Krasznai legközelebb már programbeszédét is megtartja.

A *liptó-szent-miklósi* kerület képviselője, *Matuska* Péter rászánta magát és most hazafiságban utazik. Több hét óta választói közt van, mert érzi, hogy veszendőben a mandátum. Még azt is elhitetné velünk, hogy a kerületben szívesen fogadják. Ugyan mi cimen? Mi jót tett a kerületnek? Ezt talán maga sem tudja!

A *dédesi* kerület képviselője *Abrányi* Kornél jövő hóban szándékozik megtartani beszámolóját. Ugy hirdik, hogy újból föllép; a kormánypártiak két jelöltet is állítottak ellene, *Serényi* Béla grófot és *Herce* Zsigmond uraságot.

Késmárkon *Veszter* Imre a többszörös vicinálista és mameluk agitátor tartott vasárnap beszámolót. Egyéb dolga nem akadt minthogy a néppártot marta. A zsidó kölykök jókat, röhögtek, köpködtek és gajdoltak hozzá, a veszettség egyéb tünetei azonban nem törtek ki a kóser hallgatókon. A vörössé hizott mameluk újból föl fog lépni.

Miskolcon jókat nevettek a kócos hajú *Herman* Ottónak vasárnapi beszámolója fölött. Ez az ur is úgy akar a zsidók közt egy kis népszerűséget szerezni, amelyet a keresztény magyarság előtt teljesen elvesztett, hogy a néppártot marta. Pedig nagyon tanácsos volna hallgatni ennek az urnak. Csodáljuk, hogy meg nem kérdezték tőle, hogy miért lépett ki a függetlenségi pártkörből ez a véresszáju protestáns elvhűséggel bíró 49-es hazafi, akit a kormány azzal kecségtet, hogy a muzeum örévé fogja kinevezni. És még ő mondja, hogy a néppárt haszonra vadászik!

Az *ó-kanizsai* választó kerületben *Tompa* Antal vasárnap tartotta folytatólagos beszámolóját. *Tompa* ismételtén kijelentette, hogy *Ugron* elveit fogja követni a jövőben is.

Az *alsó-lendvai* kerület képviselője *Mandel* Pál dakther ór „körtutát“ tesz a kerületben. A polgárok békében hagyják tovább futni, legfeljebb egy egy szánó megjegyzést küldenek utána. Vasárnap *Szécsi-Szigeten* gyalázta a néppártot. „Fekete reakció“ „az állam tekintély ellensége“ „a „mi“ közszabadságunk“ voltak ismert frázisai itt is *Mandel* Pál órnak és dühöngött a néppárt ellen, amely fajának ellensége, mert a kezét, mely

a magyar zsebben kotorász, megragadja. A hallgatóság közül több lelkes keresztény polgár hevesen közbe kiabált, amely egész fölösleges volt, mert ez a név „Mandel“ mindent — elmond! Hadd ugassanak azok, akik harapni nem tudnak.

Kemecsen *Kállay* Lipót tartott beszámolót. A beszámoló után újból jelölték.

A *gödöllői* kerület képviselője, dr. *Várady* Antal serényen utazgatja a jóhiszemű községeket. Eddig *Cinkotán*, *Kis-Tarcsán* és *Csömörön* tartott beszédeket. Mindenhol az utóbbi községgel rokonnemű betegséggel találkozott beszédei után.

A *nagylaki* kerületben *Müle* Lajos vasárnapi beszámolójában próbálkozott bebizonyítani, hogy *Khon* Izidor és a *Justh-Eötvös*-párt nem lehet néppárti. Ne is legyen az soha! Az egyházpolitikai törvényeket szörnyen simogatta, egyéb baja azonban nem történt.

Az erdődi botrány.

A néppárt múlt vasárnapon *Szatmármegyében*, *Erdődön* készült zászlót bontani, de a liberálisok bérelt hada: néhány éretlen suhanc és zsidó oly botrányt idézett elő, hogy a gyűlést nem lehetett megtartani.

Pedig mindenfelé élénk érdeklődést mutattak a hirdetett gyűlés iránt, mert még a görög katolikus papok is elhatározták, hogy a népiügy érdekében a cselekvés terére lépnek.

A gyűlést, igaz, sikerült megakadályozniok a liberálisok mellett zsoldoskodó részeg semmiháziaknak, de azért *Szatmár* megyéből a néppárt még sincs kirekesztve. Az eszméket nem lehet fütytyel, ordítózással megakadályozni terjedésükben.

A vasárnapi gyűlésre nagy számmal jöttek el a néppárt hívei. *Tomány*, *Borhid*, *Remetemező*, *Erdőszáda*, *Veresmart*, *Lippó*, *Krassó*, *Alsó*-, *Közép*- és *Felső-Homorod*, *Oláh-Medgyes*, *Terebes*, *Sándorfalu*, *Szaniszló*, *Réztelek* és *Madarászból* igen sokan jöttek (az utolsóból 250-en), valamint képviselve volt a *krassói* kerületnek mind az 51 községe. Igen sokan azonban nem jöhettek be a gyűlésre, mert a különböző utakon elhelyezett csendőrök feltartóztatták őket és nem engedték a faluba bejönni.

A néppárttal szemben erősen szervezkedtek a liberálisok és különösen a kálvinista községek lakosságát sikerült az ellentüntetésre megnyerniök.

A csapatok felvonulása egy óra után kezdődött s ettől kezdve újabb és újabb néptömegek érkeztek a községbe, úgy, hogy 3 órára, mikorra a gyűlés megnyitása ki volt tűzve, mintegy 1600 ember foglalt helyet a templom előtti téren. Ezek közt volt vagy 1000 néppárti választó, nagyobbára a környék jómódu gazdái, míg a liberálisok 4—6 száz főnyi csapata jórészt az erősen kiskorúak és a napszámért rendetlenkedőkből telt ki.

Három óra előtt érkezett meg a gyűlés elnöke *Molnár* János apátplebános, ki egyenesen *Szatmár-hegyről* jött s a megérkezés után azonnal a gyűlés színhelyére ment a többi szónokkal együtt.

A mint *Molnár* János és kísérei megjelentek, a néppártiak harsány éljéne fogadta őket. Viszont a liberális zajos „abcug“ és „éljen a 48“ kiáltásokkal igyekeztek zajt csinálni és a beszélést lehetetlenné tenni. Hasztalan volt minden figyelmeztetés, a zavargók nem akartak elhallgatni, *Nagy* Ákos szolgabíró figyelmezte-

tését pedig, hogy: hallgassanak az urak, mert lármában nem lehet beszélni, a nép inkább felbátorításnak tekintette, mint komoly rendreutasításnak s csak annál bátrabban ordított.

A gyűlés rendezői, miután látták, hogy ily körülmények között beszélni lehetetlen, a hatóság pedig rendet csinálni nem akar, vagy nem tud, maguk kérték a gyűlés feloszlását: és híveiket távozásra hívták fel.

A mint a főszolgabíró kimondta, hogy a gyűlést feloszlatta, megkezdődött a néppártiak eltávolítása. A zavargók nevetve és ujongva nézték, hogy a csendőrség félkörben bekerítette a néppártiakat, és *szuronyt szegezve üzte el őket a helyszínről*. Bezzeg őket nem bántotta senki. Sőt megjelent köztük Nagy Ákos főszolgabíró ur, és igen dicsérhette őket, mert az ittas tömeg vállára kapta őt, a mi a főbírónak látható örömet okozott. Erre Jeney Dániel megyei pénztárnok, Kosár Armin anyakönyvvezető, Klintok, Eszlarli, Dragos, Pap és Susta jegyzők rendbe állították embereiket és a korcsmába vezették őket, hol ingyen bor, sör és főképp pálinka várta a kiabálásban kifáradt honfiakat.

A hatóság rosszakaratu tehetetlensége és a tisztviselők szemérmetlen részvétele a botrány előidézésében még egyes liberálisokat is kellemetlenül érintett, míg a néppárt hívei a szenvedett méltatlanságok folytán csak megerősödve azzal a meggyőződéssel oszlottak szét, hogy a liberálisták büneit tovább elnézni egyenlő volna a hazaárulással.

Népboldogítás.

Intézményeknek és tetteknek, melyek a nép javára céloznak, méltó dicséretben és elismerésben kell részesülniök, ellenben háttérbe kell szorulnia annak, ki az alsóbb néposztály iránt megvetéssel, sőt gyűlölettel viseltetik. Sokan önző céljaik kivételére a nép rokonszenvét keresve, de a nép boldogságát szívükben nem hordva, készek oly eszközökkel keresni a nép kedvét, melyek csak veszedelmét eszközlik.

Az emberiség boldogságára törekvő akaratnak nem kell megszűnni gyarló emberek hibái miatt, se pedig azért, ha törekvésünk hajótörést szenved. Szilárdnak kell lenni az alapnak, melyre célunkat fektetjük, szilárdnak és győzhetetlennek a fegyvernek, melylyel célunk felé törekedünk. Legyen alap a hit, s fegyver a szeretet!

Vállvetve, egyesült akaratall törekszünk tehát a nép boldogságán, hiszen kapcsolatban van az ő jólétük a haza jólétével!

Nem tagadhatja senki a köznép hibáját, de azt se tagadhatni, hogy sok oly hiba hártatik reá, mely *nem az ő hibája*. De vajjon mit tart a keresztényi szeretet? „És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsájtunk ellenünk vétetteknek.” Eszerint tehát résztvevőleg *megbocsájtani* és emellett *művelni* kell őket. Kit a keresztény szeretet nem indít rokonszenvre, az tekintse hazája jólétét.

Ne lakjék ellenszenv és egyoldalú ítélet keblünkben, hanem pártérdek nélkül, jó indulattal és felebaráti szeretettel tekintsünk a népre, kiben megvan a nemesnek, szép és jónak csirája. Ne csak akkor nézzük őt, midőn tudatlanság, elkeseredettség, ittasság vagy más nemtelen indulatok, sokszor pedig a szükség oly helyzetbe juttatják, melyben kész minden hasznost és üdvöst letiporni — hanem tekintsük őket akkor is, midőn testi

és lelki átengedéssel hallgatják a jó tanácsot és követik, midőn vallási szertartásaink meghatják keblöket s az imádság hangjára földig borulnak a mindeneket Alkotó imádsására!

Mondják bár ezt vakbuzgóságnak; de bármi legyen is, mégis kitünik csirája a szelidségre és alázatosságra mutató nemes indulatnak!

Fájdalom! van elég a művelt osztályokban is, kik megvetve mindent, jót és szépet, egyedül önérdüknek és szenvedélyeiknek tömjéneznek. Ezek az úgynevezett *liberálisok*, kik az emberiség boldogságát nem hogy előremozdítanák, de akadályozzák.

Javitani és tanítani kell a népet. A vonzódást föl kell ébreszteni benne azon nemesebb hajlamok iránt, melyek boldogságát eszközlik, úgy e földön, mint az örök hazában. Erre nézve első teendőnek tartom a hitben való alapos tanítást.

Tagadhatatlan, jólétünkre az anyagi munka elkerülhetetlenül szükséges, de ez magában nem elegendő; ehhez szellemi erők is kívántatnak; ilyenek pedig csak a vallásoktatásból származhatnak.

Nézzünk egy vallásos családot. Mily tisztelettel, engedelmességgel viseltetnek tagjai a családfő iránt és a családfő mily szeretettel, jó akarattal s jó oktatással van alárendeltjei iránt! Ahol szeretet, egyetértés van, ott kedv is uralkodik.

Az anyagi jólétet előmozdító tulajdonokhoz tartozik még: más embertársainkkal való békés élet, józan-ság, munkásság, takarékos-ság és becsületesség.

Ellenvetésül mondhatják: vannak vallástalan családok, melyek mégis gazdagok. Elismerem, mert magam is tudom. De azt is tudom, hogy e vallástalan családok ősei szintén vallásosak voltak. S tudom: ha egy családot a vallástalanság megmételvezett és az utódaiban is megmarad a vallástalanság útján, az el is pusztul. Mondják ismét: vannak vallásos emberek is elegendő szegények, a legnyomorultabb helyzetben. Erre először is azt felelem: ki tudja, tiszta vallásosság vezet-e őket, vagy csak szineskedés? és másodszor a tiszta vallásu embereket is érheti csapás, de azért az nem szegény; van keblének egy kincse, mely minden földi vagyonnal fölér s mely őt a földi csapások sulya alatt is boldoggá tesz! Ez a hit.

Forduljunk csak meg és térjünk be egy vallástalan házhoz. Már kívülről hallani a lármát és szitkozódást, s bemenvén a szobába, mindenkit külön szögbe húzóva találunk. Nincs itt egyetértés. A fiuban nincs tisztelet szülői iránt; a szülőkből nincs szeretet a gyermekek iránt. Az anya emlőjén hordozva a kisedet, már is pálinkát önt a kenyérre és így szoktatja gyermekét korhelységre; s ha a gyermek megnő, a vallástalan apa fogja tanítás alá. Az atya az anyával civakodván, a gyermek hol az egyik, hol a másik szülőjéhez húzódik és ennek pártfogása alatt, sőt néha biztatására, másik szülőjét becsuteleníti. Innét származik azután a szülői iránti tiszteletlenség. Ha az atya a háztól elmegy, a rossz anya titokban süt, főz, mi által a gyermeket megtanítja a titkolódzásra, ki így hazugságra és lopásra szokik. Fölserdülve a fiu, az atya rendesen megosztja vele pálinkáját vagy borát. A gyermek így nevedvén föl, alig lehet tőle kívánni, hogy szülői iránt tisztelettel és engedelmességgel viseltessék.

De ha már ennyire elvan fajulva, lehet-e kívánni tőle, hogy fellebbvalója iránt tisztelettel és jó indulattal legyen?

Ilyen családnál aztán ha van is gazdagság, de nincs — *boldogság!*

Vegyük tehát fontolóra a dolgot és igyekezzünk a gyermek szívébe hinteni a hit és szeretet magvait, hogy boldog és megelégedett legyen!

Mert a boldogság és megelégedés csak azon szíven növekedhetik erős fává, melyben a szent vallás igazságai is el vannak ültetve.

Kiss Béla István.

Visszapillantás a kapuvári gyűlésre.

Hol van az igazi szabadság és alkotmányosság?

Ott-e, ahol a nép legszentebb jussát lábbal taposák s a népgyűléseket betöltik?

Ott-e, ahol az alkotmányosság gúnyjára leitatott béresekkkel és füttyölős zsidókkal a nép gyülekezési jogát kijátszák?

Ott-e, ahol szolgabírák üreszebe meg fejű úrnámokkal egy követ fújnak, s míg a szolgabíró úr nagy kegyesen az emelvény körül ögyeleg, hogy a rendet föntartsa, addig hátul kuszipajtásai a szolgabíró titkos örömeire a rendet zavarják?

Ugy-e ott nincs szabadság, ott nincs jog és törvénytisztélet, akár a palóc Szécsényben, akár Lovás-Patonán vagy Garam-Szt.-Miklóson taposták így a népnek különben is sovány jogát.

No hát nézzetek körül az országban, hogy merre van a tisztességtudás s a jónevelés otthon? nézzetek körül, hogy hol tisztelik másoknak jogait? vajjon a kormány kabátos betyárainál és leitatott csöcselékénél, vagy a néppárt fegyelmezett jogaiban? A népgyűlések kimutatják azt fényesen! A liberális ujságolvasók, kik keztyűben járnak és köcsög kalapban fényeskednek, azok rendetlenkednek, piszkolnak, hajigálózhatnak, köpködnek, füttyülnek, záptojással, sárral, meg talán még valamivel dolgoznak; a néppárt, ha itt-ott helybenhagy is jó nyaklevessel egyik-másik buzgólkodó uracsot, a ki ép kezügyébe esik, általában mindenütt rendet és figyelmet tart, s türelmét vérlázító próbákban is győzelmesen érvényesíti.

A kapuvári gyűlésről azért jön mindez eszembe, mert ott semmiféle részről panaszra nincs ok. Akik ott liberálisok, azok megtartották elveiket maguk számára s nem öltögették nyelvüket sem záptojással és sárral nem dobáltak másokra, azokra kik nem osztják az ő liberális nézeteiket. A kapuvári néppártiak meg viszont úgy álltak, mint a fal s aki azt az erőteljes, jóképű és módú népet látta a lelkesülésében s tisztességtudásában, annak nem is szottyánhatott kedve ahhoz, hogy beléje kössön.

A zsidó firkászok szerint ugyan a liberálistusnak azért nem méltóztatott megzavarni a kapuvári gyűlést, mert nem fizette ki magát; hiszen a liberális lapok szerint alig volt Kapuvárott ember s azok közt is asszony-nép páváskodott többnyire selyemkendőkben s pillangó cipőkben. De hagyjuk csak meg a firkászoknak ezt az édes-keserű vigaszt, tudják ők nagyon jól, hogy kik s mennyien voltak ott s ha a struomadárral fejüket a homokba dugják is, hogy ne lássák ellenségüket, a néppártot, azért az a néppárt el nem enyész, nem csökken, hanem nőttön-nő s megéretteti velük s akik nagyon közel jönnek s a nyelvüket öltögetik, azoknak a hátukkal is sulyos kezét.

Sopronmegye közönsége sokkal műveltebb, sem hogy a nyitrai és stomfai svihákokat tűzze ki maga

elő mintaképül; de Sopronmegye népe is sokkal fölvilágosítottabb s nagyon is alkotmányos érzelmű arra, hogy jogaiból, szabadságaiból csúfot üzni engedjen. Hát megörülött volna-e már a nép öntudatának tölgye, szemétté lett-e a nép, s ronggyá az alkotmányosság, hogy a népből bárki, csak kormánypárti legyen, bolondot csináljon és csúfot üzzön? Sopronmegyében még nem; másutt bizony helylyel-közzel már igen. Néhol koldusok, néhol lelketlenek s itt is ott is gyávák. „Ébredj álmaidból, ébredj Árpád fia!” ezt harsogtatja a néppárt tárogatója! Ébredj nembánomságod, gyávaságod, koldusságod álmaiból! Ébredj öntudatára saját hatalmadnak és felelősségednek!

Kapuváron már felébredtek s reméljük el nem alusznak többé, hanem kötnék bokrétát a liberálisoknak utilapuból, — énekelnek nekik nótát és pedig bucsúztatót, — kiállítanak nekik irást, még pedig passzust, hogy menjenek szerencsét próbálni más felé.

Tartson a nép máshol is úgy össze, mint a kapuvári kerületben s akkor az a barbár hatalom, mely Oroszországban kancsukával és kozákokkal, Magyarországon Szulyovszkyval, Szalavszkyval boldogit és boldogul, úgy összeaszik s megvékonyodik mint a fancsali kereszt. Magyarországnak ügyis legnagyobb keresztje a liberális uralom!

Prohászka O.

A világ buza- és rozstermése 1896-ban.

A gazda, de nemcsak a gazda, hanem az egész társadalom azon jajgat, hogy nincs a gabonának ára, a termelő osztály a jó termés idején se tud pénzelni. Igen, az egész társadalom általános panaszja ez, mert ha a földmivelőnek nincs pénze, megérzi azt az egész társadalom.

Tizenöt év óta a gabona ára egyre esik. A hetvenes esztendőben 12—13 frt volt egy métermázs buza, míg ma 5.20—5.30 frt.

A zsidók és a liberális urak mindig azt mondták hogy e szomorú jelenség oka a tultermelés, vagyis az hogy több terem, mint amennyire szükség.

De ez sült hazugság. Ez liberális ámitás. Ámitás, mert éven át ezren meg ezren halnak meg éhen; ámitás, mert ha 15 esztendőn át mindig tultermelés volt volna, akkor iszonyu mennyiségű gabonának kellene valahol fölhalmozódva lenni ez előző évekből. De nincs ám sehol a világon. Sőt minden évben kevés volt a gabona.

Bemutatjuk alább az egész világ jelen évi gabonatermését, melyből kitetszik, hogy az idén 50 millió hektoliterrel kevesebb buza és 56 hektoliterrel kevesebb rozs termett, mint tavál.

Ha tehát a zsidó börzéknek és a velük paklizó liberálisoknak igazuk volna, akkor az idén sokkal drágábbnak kellene lennie a gabona árának, mint a múlt évben volt.

De drágább-e?

Dehogyan is drágább! Inkább olcsóbb.

Ebből látszik, hogy nem a termés szabályozza az árakat, hanem valami más.

Erre a más-ra már rá is mutattunk többszörösen. Ez a zsidó börze, vagy másként tőzsde. Ott határozzák meg a kereskedők maguk között, hogy mit adnak a gabonáért?

S minden évben kevesebbet adnak érte, akár jó termés van, akár rossz. Az nekik mindegy.

Ezen rövid bevezető sorok után közöljük sorrend szerint azoknak a gabonatermelő államoknak a névsorát, — a szükséges adatokkal ismertelve, — amelyek bevétel által fedezik szükségleteik egy részét, azután pedig azokat az államokat, amelyek saját szükségleteiken felül kivitelre is dolgoznak.

Nagy-Britanniában a gabonatermelés, kiváltképp azonban a buzatermelés mindjobban vesztí terét, ép az alacsony gabonaárak miatt, a melyek Angliában talán a legalacsonyabbak az ott tapasztalt óriási mérvű gabonakinálat miatt.

Angliában az idén mintegy 750.000 hektárnyi terület volt búzával bevetve; 1891-ben még a buzaterület 908.900 hektár volt. Az idét várható termés 19—20 millió hektoliter. Minthogy Anglia hiánya azonban 65—66 millió hektoliter, a fogyasztási arány 82—85 millió hektoliter között ingadozik. A múlt évben bevitték 71.20 millió hektoliter búzát (és lisztet), mert a termés csak 14 millió hektolitert tett ki.

Anglia tehát a folyó évben ismét nagy szerepet fog játszani a termények bevásárlása körül, de nagyon valószínű, hogy Anglia az idén jelentékenyen hozzá fog járulni a gabonaárak javulásának fokozásához is.

Franciaországban a konzuli jelentések, a francia földművelésügyi miniszter hivatalos adataiból, ugyan kissé eltérő vélemények vannak, mindazáltal abban egy nézetet vallanak, hogy a termés a múlt évihez hasonló eredményt adott. Ha azokat az elemi csapások okozta károkat, a melyek az utóbbi időben Franciaországban is előfordultak, levonjuk, akkor csak 119 millió hektoliter körül fog mozogni.

Ezzel a természettel szemben vannak még kisebb készletek az ellenőrizhető kereskedelmi és meglehetősen készletek a termelők raktáraiban; mindezek dacára azonban a hiány mégis 8—10 millió hektoliterre tehető, először azért, mert a francia piac alig nélkülözheti az idegen gabonát, másodsor pedig azért, mert Franciaország évi szükséglete meghaladja a 225 millió hektolitert is. A rozstermést a franciák 24 millió hektoliterre becsülik.

Németországban az utóbb lefolyt kedvezőtlen időjárás nagyon sok kárt okozott; a várható termés kitűnő volt, s most már alig közepes. Helyenkint a gabona egészen elrothadt a képékben. Az összes eredményeket 34 millió hektoliterre teszik. A rozstermés is a múlt évi 85 millió hektoliterrel szemben 80—81 millió hektoliterre becsülik. A buzahiány tehát 14—15 lehet azonban, hogy 18 millió hektoliter is, míg a rozshiány 12—13 millió hektoliter.

Ausztriában az összes termények szenvedtek az augusztusi rossz időjárás, részben azonban már a júliusi erős, zivataros időjárás miatt. Ugy a buza mint a rozstermés a múlt évinél jóval gyengébb, nemcsak mennyiségre, hanem minőségre nézve is. A várható összes eredmény buzából 12 millió hektoliter, rozsból 20—21 millió hektoliter. A múlt évben tulnyomó részben bevitték az osztrákok Magyarországból 16—17 millió hektoliter búzát és rozst.

Olaszországban a termés valemivel kedvezőbben ütött be, mint a múlt évben; termelt 4.60 millió hektáron mintegy 43—44 millió hektoliter buza, melylyel szemben az összes hiány, a melyet másunnán fedezni kell, 7—8 millió hektoliter. Tavaly 8,500.000 hektolitert vittek be.

Hollandiában a buzatermés 1.70 millió, a rozstermés 4.30 millió hektoliter körül mozog; a beviteli szükséglet — részben mint tranzitó áru megy a gabona be Hollandiába — 12—18 millió hektoliter buza és 6—8 millió hektoliter roz. A tulajdonképeni buzahiány 5 millió hektoliter és a rozshiány 3 millió hektoliter.

Svájc jóformán csak búzát és lisztet visz be; termése igen csekély, évenként 2 millió hektoliter körül mozog. A múlt évben bevitték a svájciak 6 millió hektoliter körül búzát, az idén is ennyire fog rugni a hiány.

Belgiumban az idei termést 7.50 millió hektoliterre becsülik; tavaly ugyanannyi buza termelt. A rozstermés 7 millió hektoliter. A belga buza és rozstermés 7 millió hektoliterre növekedik. A múlt évben már 13.5 millió métermázsa búzát vittek be, melyből csak 3.25 milliót szállítottak ki; 1892-ben a bevétel 10.44 millió métermázsa volt s a kivétel 2.95 millió métermázsa. A folyó évre nézve a buzaszükségletet, a melyet idegenből kell fedezni, netto 13—14 millió hektoliterre teszik. A rozshiány is több millió hektoliterre rug.

Dániában az idén ismét 1.55 millió hektoliter buza és 6 millió hektoliter rozstermés. A buzahiány 500—600.000 métermázsa, a rozshiány pedig ugyancsak 500.000 mmázsa.

Svédország- és Norvégiában a reményelti buzatermés 1.80 millió hektoliter és a rozstermés 9 millió hektoliter; hiány buzából két millió, rozsból 3 millió hektoliter.

Spanyolországban a szárazság, hőség és aszály a buzatermésnek jelentékeny részét megsemmisítette; a terméshozamot maguk a spanyolok sem becsülik többre, mint 25—26 millió hektoliterre, melylyel szemben a hiány 8—10 millió hektoliter. Tavaly 31.5 millió hektoliter buza termelt s csak 2.01 millió métermázsa búzát vittek be.

Portugáliában is csökkentette az apály a termést; még két millió hektoliter búzát sem kaptak a termelők. A hiány itt is meg fogja haladni a két és fél millió hektolitert. Tavaly 1.65 millió métermázsa búzát vittek be.

Görögországban az idei buzatermelés 1.20 millió hektoliter; a hiány pedig 1.30 millió hektoliter.

Az eddig felsorolt és bevitelre is szoruló államokban a buzatermelés 272 millió hektoliterre rug, melylyel szemben a hiány, — mely fedezetlenül áll és a kiviteli-államok termeléséből várja a fedezését, — 159 millió hektoliter, azaz 122 millió métermázsa.

A következő államok a kivitelre is termelő államok sorai közé tartoznak; ezekre az államokra vannak a fentebb feltüntetett államok utalva.

A orosz birodalom a maga óriási területével évenként szintén nagyon sok esélynek, elemi csapásnak van kitéve; a szeszélyes időjárás, a minő az ideai is, jelentékenyen befolyásolja a termést Oroszországban is. Az idén pl. az orosz birodalom területének egyharmad részében szárazság, aszály és hőség uralkodott, egyharmad részében mérsékelt jó időjárás volt s körülbelül egyharmad résznyi területén a sok esőzés rontotta meg a terméskilátásokat. Az eredmények tényleg nem kielégítőek, mert a buzatermelés hozama közel 15 százalékkal kisebb, mint a múlt évben volt s a rozstermelés hozama is 17 százalékkal kedvezőtlenebb.

Igy tehát míg a múlt évben, a termés buzából fölül volt a 162.5 millió hektoliteren, az idén is csak 132 millió hektoliter termett; a rozs termés a múlt évben 289 millió hektoliter körül mozgott s a folyó évi termés hozama aligha haladja meg a 240 millió hektolitert. A múlt évben a felesleg meghaladta az 52 millió hektolitert és a folyó kompanyra nézve az előirányzat csak 30—35 millió hektoliter. Ez a mennyiség tehát csekélynek tűnhetik fel, szemben a múlt évvel, sőt 1894-el is, amikor 42 millió hektolitert vittek ki Oroszországból. A rozs felesleg legfeljebb 15—16 millió hektoliterre tehető; tavaly 22 millió hektolitert vittek ki.

Magyarországon nagyon sok kárt okoztak a júliusi és augusztusi lecsapódások, vihar és orkán, amelyek helyenkint nemcsak a lábon állott gabonát 20—50 száz.-ig tették tönkre, hanem a kővékben és keresztékben lévő terményekben, sőt az asztagokban lévő gabonában is óriási pusztítást vittek végre. Rozsda és üszög is kárt okozott, így tehát a gabonatermést minőségében is rontották a káros élősdiék. Legtöbb kárt azonban a folytonos esőzések okoztak, amelyek miatt igen sok helyen csirás a gabona, sőt itt-ott már rothadni is kezdett. Pár szóval kifejezve, a rossz időjárás csaknem tönkre tette egyik-másik vidék gabonatermését. Az összes termés-hozam buzából 38 millió métermázsá = 48 millió hektoliter; vagyis 1.60 millió m.-mázsával kevesebb, mint amennyi a múlt évben termett. A rozstermés 13 millió m.-mázsá, azaz 18.5 millió hektoliter, ez a termés jó minőségű magot szolgáltatott és mennyiségre nézve is két millió métermázsával jobban fizetett, mint 1895-ben. Ebhez a mennyiséghez azaz a buzához a horvát- és szlavonországi termést hozzáértve (3.5 millió hektolitert az összes eredmény 51.5 millió hektoliter; a rozstermés pedig 19.6 millió hektoliter, Horvát- és Szlavonországban ugyanis 1.16 millió hektoliter rozs termett az idén). A buzának hektoliterenkinti átlagos súlya 78 kilogramm. A rozse 72 kilogramm. Az árpa termés hozama a szorosán vett Magyarországon 13 millió mm, 64—65 kilogrammos átlagos súlyllyal, míg az zab termés 11 millió métermázsá, 44—45 kilogramm átlagos súlyllyal. A kisebb termés következtében a folyó évben jóval kevesebb kivitele is lesz az országnak s a felesleget a legnagyobb számítással 10 millió métermázsára lehet becsülni; a rozs felesleget 2—2.5 millió métermázsára.

Romániában kitünő termés volt; termett összesen mintegy 24.5 millió hektoliter buza és 3.5 millió hektoliter rozs. Tavaly is ugyanennyi volt az eredmény. Kivitték 1895-ben 10 millió métermázsá = 13 millió hektoliter buzát, a folyó évben is körülbelől ennyi lesz a felesleges, ámbar a ku'orica nem valami kedvezően fejlődött, gyenge termést ígér, nagyon könnyen megeshetik, hogy az idén kevesebb buzát fognak kivinni, mert a buza fogyasztás a rendesnél nagyobb lesz.

Bulgáriában is jó a termés, nem csak buzából hanem rozsából is. A buzatermést 16 millió hektoliterre, a rozstermést 4.5 millió hektoliterre teszik, szemben a múlt évi 15 millió hektoliternyi buza és 4.20 millió hektoliternyi rozs terméssel 1 millió hektoliternyi többlet mutatkozik; így tehát a kivitel is alkalmasint nagyobb lesz, mint a múlt évben volt. Kivitték 1895-ben 3,858,960 mm. buzát, azaz 5 millió hektolitert, az idén 5.5 millió hektoliter kivitelre lehet számítani.

Szerbiában a buzatermés 3.5 millió hektoliter, a rozstermés pedig 500,000 hektoliter. A kivihető felesleg buzából 800—900 ezer, rozsából 50,000 mmázsá. Tavaly 650,000 mmázsát vittek ki.

Európai Törökországban a buzatermés-kilátások, mint általában a Balkán-államokban, mindenütt kielégi-

tőek; az eddigi eredményekből következtetni lehet, hogy az összes eredmény buzából 16.5 millió hektoliter. Ebből a felesleg körülbelől 3 millió hektoliter.

Kis-Ázsiában a buzatermés ismét 26.5 millió hektoliter — ellenben a felesleg csak 2 millió hektoliter.

Kelet-Indiában nagyon rosszul sikerült az idén minden termény; kiváltképp azonban a buza, a melynek területe is fölül 2 millió hektárral csökkent. Az összes eredmény, viszonyítva a múlt évihez mintegy 22%-al rosszabb; tavaly termett 62.78 millió métermázsá, az idén 48.5 millió métermázsá — 64 millió hektoliter. 1895-ben kivitték 7.50 millió métermázsát; ebben az évben a kivihető buzafelesleg 5 millió hektoliter volt, de ennek nagy részét már kivitték.

Az Amerikai Egyesült-Államokban a folyó évben a romboló orkán és jégesők, továbbá a rekkenő hőség miatt is, a mely több államnak a termését jelentékenyen csökkentette, a buza- és rozstermés csak részben sikerült. A buzatermés hozamát 14 millió hektárról 154 millió hektoliterre becsülték hivatalosan is s a kereskedők is azon a nézeten vannak Amerikában, hogy a buza mintegy 10 millió hektoliterrel rosszabbul fizetett, mint a múlt évben. — A rozstermés is kisebb; csak 8.20 millió hektoliterre rug, szemben a múlt évi 9.50 millió hektoliterrel. — A folyó évre nézve a buzafelesleg legfeljebb 35—40 millió hektoliter, holott a múlt évben 45.70 millió hektolitert vittek ki, 1894-ben az kivitel 51 és 1893-ban 65 millió hektoliternek felelt meg.

Kanadában az idén kevesebb buza termett, mint a múlt évben; a különbség ugyan csak 1.5 millió hektoliter, mindazáltal ez a mennyiség a felesleget ugyanannyival csökkentette is. Termett 17.5 millió hektoliter buza, tavaly 19 millió hektoliter. A részben már kivitt felesleg 5—6 millió hektoliterre rug. 1895-ben 7.5 millió hektolitert exportáltak.

Argentínából már harmadévtől óta nem valami kedvezőek a hírek; mintha a visszaesés nyomai jelentkeznek itt a buzatermelésben. Már 1895-ben is közel 500,000 hektárral csökkent a bevetett terület és az idén ismét 300—400,000 hektár különbség mutatkozik. Tavaly is és az idén is szárazság, aszály és sáskák tizedelték meg a termést. Tavaly azonban még 21.60 millió hektoliter buza termett, melyből 13.60 milliót exportáltak — az idén a termés 16—17 millió hektoliter körül volt s ebből kivitték mintegy 8—9 millió hektolitert. A felesleg tehát jóval kisebb volt már, mint a múlt évben s jelentékenyen csekélyebb, viszonyítva 1894-hez, a mikor 21.70 millió hektolitert exportáltak.

Chiliben szintén kevesebb buza termett az idén, mint a múlt évben; az összes eredmény mintegy 6—7 millió hektoliter volt, szemben 1895-el, a mikor 7.5 millió hektoliter termett. Tavaly kivitték 1.70 millió hektolitert s az idén 1.10 millió hektolitert.

Ausztráliában annyira rosszul sikerült a buza-termés, hogy a saját szükséglet sem volt fedezve, részben bevétel által pótolták a hiányt. Kivitelre jóformán semmi sem jutott. Termett 3.45 millió akre területen 27—28 millió bushel buza; tavaly 36.50 millió bushel volt az eredmény. 1895-ben exportáltak összesen mintegy 4 millió hektolitert.

Algir termése egyenlő a múlt évi eredménnyel, a mikor 7.10 millió hektoliter buza termett; kivitték 1895-ben 1.70 milliót, 1896-ban azonban 1.10 millió hektoliter a felesleg s nagy részben már el is helyezték az algiri gazdák feleslegüket.

Egyiptomban az egykori „élés kamrában“ mind jobban hanyatlik a buzatermelés; úgy látszik, a föld

ereje itt kiapadt. Csakis akkor terem meg jól a buza, ha a Nilus folyó mentén előbb áradások áztatják meg a talajt. A folyó évben termett mindössze 3.000.000 métermázsza buza; 1895-ben 3.800.000 mm. Felesleg alig volt néhány százezer métermázsza, a melylyel szemben azonban a bevitel jelentékenyebb vala.

Tunisz- és Tripoliszban összes terméseredmény 4 millió hektoliter; felesleg volt 1 millió hektoliter. Már nagyobbára exportáltak.

A kivitelre is termelő államokban tehát az eredmény a következő: termett összesen 552 millió hektoliter buza; ebből a felesleg 113 millió hektoliter.

A világ buza- és rozstermése, a mint a fentebb részletezett adatokból kitűnik, a mult évi meglehetősen középterméshez viszonyítva — határozottan gyengébb. Összegezve tehát az eredményeket, termett

	buza	rozs
1896-ban	825 millió hekt.	424 millió hekt.
1895-ben	875	480

Külömbőség a folyó év hátrányára, búzából 50 millió hektoliter, rozsból 56 millió hektoliter.

TÁRCA

Csesznek vár szelleme.

— Kaland a regényes Bakonyból. —

Irtá: Gelsei Biró Zoltán.

A cseszneki várromok a vadregényes bakonyi hegyek mögül kandikálnak ki a gici határra.

A kéklő távolban kimeredő két csonka falromról azt hagyta ránk a történelem, hogy az egyik hajdanában a büszke Gara Zsigmond lakoszobája volt, míg a másik, a magános sziklán álló torony, amelyet egy légben függő hid kötött össze a palotával, az Esterházy grófok családi levéltárául szolgált.

Ezekkel a nevezetességekkel azonban a veszprémegeyi szántóvető nem törődik. Ő csak azért szokta bámulni a cseszneki várromokat, mert a két csupasz fal ma is diadalmos versenytársa Toricelli, a florenci tudós professzor barometrumának.

Mert különben és olcsóbban jelzi az időjárást, mint az a fokokra utalt ördögös higanyoszlop, amelyet a két ablak közt kell kibetűznünk, hogy ugyan milyen magasra tetszett neki sétálni szűk üvegfolysóján.

A cseszneki váromladék minden magasabb matematikai tudomány nélkül szolgálja a kíváncsi környéket. Ha a két csupasz fal homályosan kéklük ki ősi hegykoronája mögül, a gici gazda nyugodtan fog olyan munkához, amelyhez tiszta szép idő kell. Ha azonban a romok éles körvonalakban villannak elő és a csonka várfalak gyönyörűen kifehérlenek, akkor mérget vesz esőre, hóra.

Tavaly télen, mikor a gici határban vadászgattam, órák hosszat elbámultam ezeket az ősi falakat.

Nem mint időjós érdekelt, hanem mint a regényes

középkor egy itthagyt darabja. A viharosta ablaküregéből, amelyeken a kék égbolt oly csodásan átviláglott, mintha láttam volna Hunyady László arájának a kendőlobogtatását, amint a büszke paripán vágató lovag elé integet. Mintha láttam volna vadászcsoport vonulását a leeresztett hidon át, az éles szemü sólyom madarak élénk vijjongásával, amint az elejtett zsákmány fölött keringtek. Mintha láttam volna százados testvércsapat főúr és főúr között, a Garák összes büneit és erényeit, Gara Mária szerelmét, atyja gonosz lelkét és László kinjait együvé olvadva ülni egy sötét felhőgomoly alakjában, ott a százados romok fölött.

Tudja ég, mi mindent látott az én regényes lelkem, de csak azt tudom, hogy leeresztettem a dupla-puska kakasait, magamhoz fűttem a „Függőt“ és amint így a hőmezőkön keresztül rá bámultam Csesznek várára, nagyon szerettem volna ott a romok közt lenni.

A sziklavár tövében egy anyai ágról való nagybátyám lakik. Jelenleg ő a várromok tulajdonosa. Szenvedélyes vadász és mint ilyen néhány nappal azelőtt avatta magát keresztapámmá egy körvadászaton. Ott lőttem az első kilenc nyulat. A vadászkompanyia lefogott, a bácsi megcsapott és egyuttal meghívott Csesznek alá „vaddisznóra.“

Hanem a rákövetkező napon a gici pusztán kifehérltek a csonka várfalak és olyan hóviharak kerekedtek, hogy a pálteleki kastély kapuján nem lehetett kijárni.

Akinél Pálteleken vendégeskedtem, az apai ágról való nagybátyám, valóságos isten kísértésnek tartotta volna ilyen időben Csesznekre menni. Messze az ut odáig, a Bakony erdőkön vezet keresztül, lóháton is négy óra kell hozzá sebes trappban. Azután vasfejűnek kell lenni, aki ilyen veszedelmes utra kel egy pár puska durranásért.

Hanem a nagybátyám nagyon jószívű áldott ember. Addig sóhajtoztam, míg egyik hófuvátos reggelen kivezettette a „Liszka“ paripát az istállóból, bepólált vagy négy szürbe, kezembe nyomott egy darab papirost, amelyre a csavaros utirányt rajzolta és neki mentem az utnak.

Tizszer eltűnt, tizszer fölbukott előttem a cseszneki váromladék. Keresztül törttettem az erdők vadonjain, a paripám hasig belesüppedt a hatalmas hófúvásokba, az utakat a hó takarta, a metsző szél érzéketlenné hűtötte lábaimat, a megrajzolt utirányzót elvesztettem, a kezeim megdermedtek, egyetlen nyúlön kívül sehol egy lélekre nem akadtam és én még sem éreztem egyebet, mint azt, hogy Csesznek alá fogok érni, meglátogatom a várfalakat, az ősz sziklákat, a híres barlangot és bele ülök abba a márványszékbe, a melybe a büszke Gara számolgatta naponkint, hogy mikorra irthatja ki a hatalmas Hunyadyak minden ivadékát.

Mint egy beduin, úgy vágattam be a cseszneki kastély kapuján. A kastély tele van kongó lakatlan szobákkal. Hosszu sorban nyílik egyik a másikba. Nem

lakja senki más, mint az augusztusi forró napokban egynéhány rokon vendég. Régi kastély, az egész bel-sejéről láthatni. Egy óriási ebédlője van, amely hajdanában fegyverterem lehetett. Ebbe szállásoltak el. Sorra néztem a falon függő fegyvereket és jó ideig bámultam egy ódon olajfestményü képet, amely a várból került le. Azután egy kis tisztást leheltem a jégvirágos ablakon s azon keresztül bámultam ábrándosan a sziklakon kiülő várromokat.

A nagynéném akkor a nagy városokat utazta. A nagybácsim meg künn volt valahol a károlyházi erdő mélyén. Alighanem a vadkanokat leste. Az öreg Babi néni, a szapora beszédű szakácsnő menten utánna futtatott egy béres fiut a hiremmel. Azután megrakatta a kandallót, a paripámat megabrakoltatta, borlevest készített számomra és attól kezdve egész estig annyit beszélt, hogy három szóhoz sem juthattam tőle.

Az ebédlő falán egy ódon fali-óra hallatta rekedt ketyegését. Nagyon öreg lehetett, mert lapján az olajfestmény föl volt cserepesedve. Nagy Napoleont ábrázolta összefont karokkal, amint egy emelkedésről a lipcei csatát intézi.

Minden órában megszólalt ez a kis fali-óra és olyan gyönyörűen eljátszotta a „Hunyady indulót“, hogy azóta ez a legkedvesebb nótám.

Regényesnek találtam Csesznek alatt a „Hunyady indulót“ hallani. Mintha azt plimpogta volna a középkori cselszövények romjainak, hogy: „élünk, élünk ám mi Hunyadyak örökké, ha leütöttétek is László fejét, mi mégis élünk és ti néktek multatok, emléketek, mindenetek a romlás multja, a romlás emléke, mindenetek csak — rom! . . .“

Fölfödözte bennem Babi néni ezt a regényes ábrándozást. Benne is van belőle valami, mint minden magyarban, akinek ösatyja a keletről hozta magával és vérünkbe oltotta. Még a cigányban is van, — csak hogy nincs kiműelve, a babonában nyilvánul. A babona sem más, mint a regényes képzelődés szülötte.

Észrevette Babi néni és bele kezdett a — babonába.

Addig folytatta, míg a fogaim kezdtek vacogni bele. Akkor aztán jócukát kívánt és ott hagyott a fali óra alatt, a puha pamlagon, egyedül a kihalt nagy ebédlőben. Az óra megrepetálta az ő szép indulóját s én borzongva huzódtam meg a pamlagon. Mennél jobban összecsuksam a szempilláimat, annál jobban előttem voltak azok a várbeli szellem-alakok, akikről Babi néni beszélt, hogy zivataros éjszakákon átlibegik a kastély szobáit.

A szél vadul tutult odakünn s a hódara sűrűn szóródott bántó zörejével az ablakokra. Éjfél lehetett mire elszunnyadtam. Valahányszor egy-egy ódon diófa-butor megpattant mindig följédtem. Még a szűk is ellenem esküdtek, mert három is rágicsálta a szoba padlatát. E kínos egyedüllét közepette egyszer csak halk kopogás borzongatta meg egész valómat. Remegve ültem föl. Azt hittem hallucináció, agyrém. A halk kopogás ismét

tisztán hallatszott. Az ajtón kopogtak. Egészen úgy, mint ahogy Babi néni elmesélte. Babi néni öreg asszony, nincs kedve tréfálni. Nem is volna illendő ilyen késő éjjel egy vendéggel szemben. Még a lélekzetemet is elfojtottam. A következő pillanatban ismét hallottam a szabályos kopogást:

— Kopp! Kopp!

A torkom elszorult, egyszerre lázba jöttem. Szorongatásomban ezt találtam kiálltani:

— Szabad!

Erre az ajtó megnyílt s belépett azon egy sötét alak. Egész más alak volt, mint amit az öreg Babi néni elém rajzolt. Nem Gara Mária, sem a lefejezett László, koponyájával a hóna alatt, még Gara Zsigmond sem vérpiros ruhájában a hóhér bárdal. Egy sötét alak, levett kalappal, bozontos ősz hajjal, szétterülő havas szürben. Amint a kályha fénye rásütött, a szür alatt megvillant egy fényes valami. — Öldöklő puskát szorongatott a szür alatt. Eszembe jutott valamennyi bakonybéli zsvány, Patkó Banditól egész a legujabb korig. A fali óra egyet kreccent, azután bele kezdett a Hunyady indulóba . . .

Sohasem éltem át ilyen pillanatot. Mozdulatlanul hallgattam végig a zenedarabot. Ő is. Kétségbeesésemben torka szakadtomból ordítottam rá:

— Ki vagy? Mit keresel?

— Kéremalásson itt a szánkó. A tekintetes ur tiszteli az ifjurat, tessék ki jönni a károlyházi erdőbe, mert a disznók mindjárt jönnek!

Egy hosszú sóhaj tört ki a keblemből. A megkönnyebbülés jóleső sóhaja.

Egész elfeledtem a nagybátyám üzenetét, hogy az „est folyamán“ beküld értem. A Babi néni kiverte a fejemből.

Felöltöztem, kikérdeztem az öreg erdészt apróra s nevetve ültem a rohanó szánban még akkor is, mikor a hideg kékre esipte az orromat.

Az öreg erdész ma sem tudja tán, miért ordítottam rá akkorát, mert nem mondtam el neki. Valószínűleg azt hiszi, hogy Budapesten ilyen a szokás.

HIREK

Szentlélek kegyelme. Lemhény háromszékmegyei községben Máthé József református lakos és három fia augusztus hó 23-án visszatért a katolikus egyház kebelébe. A megtérés László József ottani plebános dicső műve. — *Steininger* Artur székesfehérvári születésű budapesti lakos augusztus 27-én Budapesten a ferencvárosi templomban felvette a keresztséget s áttért a kath. vallásra.

Királyunk látogatása Romániában. Mint Bukarestből jelentik, ő felsége látogatása alkalmából a város belterületén eszközözlendő diszitésekre a román főváros 150.000 frankot szavazott meg. A pompásan diszített pályaudvartól, melynek rendezését az állam

sutak igazgatósága vállalta magára, a Cotrocenni palotáig vezető egész utvonal részint a főváros, részint a közönség önkéntes elhatározásából a polgárság által fog feldíszíttetni. A főváros hét diadalkaput emeltet, a melyeknek terveit a műszaki bizottság már elkészítette.

A pápa levele a szultánhoz. XIII. Leo pápa, a krétai lázadásból és rendszeres mészárlásokból k folyólag kéro levelet intézett a szultánhoz, hogy kereszt ény vallásu saját alattvalóinak legyilkolását Kréta szigetén szüntesse meg.

A tetétleni emlék. A nagy Alföld homokos síkjából, Nagykörös mellett kiemelkedő *tetétleni* halmon, a hol a régi monda szerint Árpád vezér sátra állott, Nagykörös községe hatalmas emlékoszlopot emelt. Az emléket vasárnap délelőtt tizenegy órakor leplezték le, a mikor Póka Kálmán nagykörösi polgármester szép beszédet mondott, a melyet Telekes Béla Ezer év című pályanyertes ódájának elszavalása követett. Ez után díszebéd volt, a melyen számos pohárköszöntőt mondtak.

Az összedölt pannonhalmi torony. Mint Győrben táviratozzák, augusztus 29-ikétől 30-ikára virradó reggel 2 órakor a pannophalmi várfal délnyugati szeglet-tornya, melyet az ezredéves ünnepek alkalmából jó darabbal megtoldottak és magas sisakkal láttak el, nagy robajjal összedült. Emberéletben nem esett kár.

A Margit-sziget jövője. Magasrangu körökben, mint egy heli ap írja, mozgalom folyik az irányban, hogy a Margit-sziget, melynek megvásárlása elől a főváros tudvalevően kitért, vállalati alapon elsőrangú fürdő- és üdülőteleppé fejlesztessék s előzőleg József főhercegtől ugyanolyan áron megvásároltassék, mint a mely annak idején a székesfővárossal való tárgyalások alapját képezte. A mozgalom élén főúri és társadalmi életünknek egyik kútönsége áll s a tulajdonos főherceg által jóváhagyott tervet, mely a Margit-szigetből tényleg európai híreségű helyet fejlesztene, a kormány is helyesli és pártolja. A terv úgy van megfogalmazva, hogy a fővárosi Dunaszabályozás kérdését is megoldja s ezért a parlamentet is foglalkoztatni fogja.

Petőfi emléke. Pápa város hazafias közönsége tudvalevőleg elhatározta, hogy Petőfi Sándor emlékére emléktáblát készíttet. Az emléktáblát szeptember hónap 6-án leplezik le, a mikor egyttal leplezik a pápai honvédszobrot is.

Országos erdészeti gyűlés. Az országos erdészgyűlés e hét elején két napon át tanácskozott szakdolgozok felől a kiállítási ünnepek csarnokában. Elnökké Tisza Lajos gróft választották. Érdekes volt Horváth Sándor főerdőtanácsos indítványa, mely szerint állíttassék Budapesten egy erdészeti főiskola, hasonló a selmeciehez. Ezután kisebb kérdéseket vitattak meg.

Nagy szerencsétlenség Maria-Radan. A napokban ismét nagyobb bucsus-tömegek zarándokoltak el. M. Radanára, különösen Temes és Torontál megyékből. Vasárnap a kis-zergaiak elvégezvén ájtatosságukat, fedett kocsikban hosszú sorban indultak hazafelé. A Maros hídján Lippára akartak épen átvonulni, mikor velük szemben egy gyalogos bucsu igyekezett Radanára. A második kocsi lovai, melyeket Heinrich Ferenc kis-zergai lakatos hajtott, a lobogó templomi zászlóktól megriadván, megbokrosodtak és teljes erővel az előbb hajtó Österreicher János ugyanottani lakos kocsijába rohantak, oly szerencsétlenül, hogy Österreichert összezúzták; felesége és nagyobb fia is súlyos sérüléseket szenvedett. Österreicher halálán van.

A vihar pusztításai. Aradról sürgöny: Hétfő éjjel óta többször megújuló zivatar dúlhangott, nagy záporokkal, melyek a vidéken több helyütt pusztításokat okoz-

tak. Borosjenőn a vihar a kazlakat mind széthordta. Nagy Mihály udvarára a villám lecsapott s agyonsújtott egy bérest. Óriási felhőszakadás volt hétfőn délután Győr és környéke fölött. A kiömlő nagy víztömeg Gyömöre és Szemere között a vasuti töltést elmosta, minél fogva a vonaton a közlekedés fönnakadt.

XII. Leo pápa panasza. Néhány nap előtt kihallgatáson volt ő szentségénél egy olasz lapszerkesztő, a ki péterfilléreket adott át az egyház fejének hálául azért, hogy a fogoly olasz katonáknak Abessiniában Menelik királynál szabadságot eszközölt ki. Mikor ez a dolog, a foglyok kiszabadítása szóba került, a pápa szíve egészen megoldódott. Rendkívül közlékeny lón s nagy meghatottsággal kezdett beszélni a maga fogságáról. Az alkalom nagyon kedvezett, az ily irányu beszélgetésnek, mert éppen szent Péter béklyóinak emlékünnepe volt. Nagy lelkesedéssel szavalta az ünnep himnusát: „Christo inbente vincla Petrus exuit.“ A maga fogságáról ezt mondta: „18 éve vagyok előkelő ugyan, de hát mégis csak valóságos fogoly. 18 éve nem volt szabad szemem Róma utcáin és szent bazilikán legeltetni. És ez még nem minden. Ha püspököt akarok kinevezni, akadályokat gördítenek utamba. Éppen így a püspökök a lelkipásztorokat nem nevezhetik ki szabadon. Jön a rosszlelkű sajtó és a sok rágalom. És ez még mind kevés. Itt a Vatikán oldalán, az én lakásom mellett szobrot állítottak Garibaldinak, a ki a pápaságot Olaszország rákfenejének nevezte . . . Mindezek dacára nagy vgasztalást meríték abból, hogy az egész világ figyelemmel hallgat a pápa szavára. En encyklikákat írok és az egész világ hallgat reám. Az encyklika is, melyet az egyház egységéről utoljára írtam, nekem nagy örömet hozott.“ Így végződött a pápa bizalmas beszélgetése, mellyel a fent megnevezett katolikus szerkesztőt megtisztelte.

Zarándoklat Nagy-Mária Cellbe. Felhívjuk a hívek figyelmét azon zarándokmenetre, mely szeptember hó 5-én indul a Ferenc-rendiek budapesti templomából Nagy-Mária-Cellbe, hogy a szüz Anya előtt a millénium alkalmából a nemzet háláját lerójjá. A bucsumenetben a hívek az ország minden tájáról részvehetnek.

Felrobbant gránát. Lippán felrobbant a múlt héten egy gránát, amely egy katonának halálát okozta, kétőt pedig életveszélyesen megsebesített. A tüzekek a környéken lögyakorlatokat tartottak s mikor este hazatért egy Baumbach nevű közlegény egy nem egészen szétrobbant gránátot hozott magával, amelyet ártalmatlanná akart tenni. Baumbach a munka mellett nyugalmasan *cigaretta*zva, mindenekelőtt a gránát gyújtóját igyekezett eltávolítani. Hirtelen rémületes döröülés hallatszott. Baumbach cigarettajának egy égő szikrája ugyanis a gyújtóra esett és a gránátot elrobbantotta. Baumbachot a szó szoros értelmében széjjelszagatta a gránát, másik két társa pedig életveszélyesen megsebesült. A robbanás kirugta a szoba falát, a szomszédház ablakai pedig bezuzódtak. A szerencsétlen katonát a lippai kórházba szállították.

Megfútt egy csirkecsonton. Csapon szomoruan végződött egy keresztelő lakoma. A mulatságon Prokopowicz Demokos, a m. kir. államvasutak csapi fűtőházának vezetője is megjelent. Evés közben javában folyt a beszélgetés is, és ekkor történt, hogy Prokopowicznek egy csirkecsont akadt meg a torkán. Az orvosok hasztalan igyekeztek a torokban rekedt csontot kivenni, — a tisztviselő borzasztó kínok közt kiszzenvedett. A szerencsétlenség nagy részvétet keltett az egész környéken. Prokopowicz özvegyet, négy árva, 95 éves atyát és 80 éves anyát hagyott hátra.

Emlékleplezés Zoborhegyen. Mult hó 30-án ismét egy ezredévi emlékművet lepleztek le az országban. Ez a negyedik emlékmű, mely a honfoglalás tényét megörökíti. Budapestről diszes társaság indult el ez alkalommal. A kormányt *Percel* Dezső belügyminiszter képviselte. A kirándulók szombaton Nyitrára érkeztek, hol szép fogadtatást rendeztek a számukra. Vasárnap reggel nyolc órakor Nyitra városának rövid diszközgyűlése volt. Ezután a menet megindult Zoborhegy felé. Elöl négyszáz tagu bandérium lovagolt. Tíz órára mindenki fölért Zoborhegyre s a tizennyolc méter magas márványemlék körül helyet foglalt. Mindenekelőtt *Bende Imre* nyitrai püspök szent misét mondott az emlék mellett egy sátorban. Az istentisztelet végeztével a püspök gyönyörű hazafias beszédet intézett a jelenvoltakhoz, kik zajos éljenzéssel feleltek. Utána *Bercik Gyula* műszaki tanácsos jelentette, hogy az emlékmű készen van, a felavatás megtörténhetik. Ekkor *Percel Dezső* miniszter fellépett az emelvényre s elmondotta ünnepi beszédét, melyre *Craus István* nyitrai alispán válaszolt szép szavakban. Majd arany emlék érmet nyújtott át a miniszternek, a melynek egyik oldalán a zobor-hegyi emlék „Nyitra-Zoborhegyi honalapítási emlék“ körirattal, másik felén pedig Nyitra város és a megye cimere van e körirattal: 896—1896, augusztus 30. Ilyen ezüst és réz emlék érmet osztottak szét az ünneplő közönség között. Ezután *Schober Ernő* képviselő felolvasta az okmány szövegét, melyet a megyei levéltárban elhelyeztek. Az emlékirat fölolvastása után a nyitrai daloskör a himnuszt énekelte el és a kirendelt lovagdísz-őrség sortűzet adott. Végül *Percel Dezső* megköszönte a résztvevők megjelenését, mire a közönség szétoszlott, az előkelőségek visszahajtottak a városba s a nép ünnepre gyűlt össze a Zobor-hegy erdejében, vig mulatozással töltvén a délutánt.

Két órakor délután fényes társas ebéd volt a katonai sátorban. A zenét a 32. gyalogezred zenekara szolgáltatta. A harmadik fogásnál *Percel Dezső* felköszöntötte a királyi párt s az uralkodó családot.

A mohácsi csata évfordulója. Mohácson az 1526-iki vész háromszázhetvenedik évfordulója ott szombaton lélekemelően folyt le a bégréten, hol egykor 22.000 magyar vitéz festette pirosra a mező fűvét. A délelőtt folyamán három nyelven három egyházi szentbeszéd hangzott el a bégrét északkeleti részén álló kápolna előtt. Az elsőt horvát nyelven *Neumayer Dezső* plebános mondotta hazafias szellemben, vallásról és hazafiaságról. Német nyelven *Prandtner* himesházi plebános buzdította hallgatóságát a hit és haza iránti szeretetre. Az ünnepség fénypontja *Rézbányai József dr.* pécsi pap költői lendületű magyar beszédje volt, melyben ékes szóval ismertette a gyászos kimenetelű csata előzményeit és következményeit. A hallgatóság megindulva hallgatta *Rézbányai* hatalmas szónoklatát. Szent beszéde után ünnepies szent mise tartott a csatateri kápolnában. — Délben *Keserics* mohácsi esperes-plebános diszebedet adott, melyen több felköszöntőt mondottak a királynak s a mohácsi ütközetben elvérzett vitézek emlékére.

Zarándoklat Lorettóba. Szeptember 3-án csütörtökön indulás a budapesti központi pályaudvarból este 8 óra 30 perckor.

Szeptember 4-én pénteken este 7 órakor érkezés Fiumébe. Hálás Fiumében.

Szeptember 5-én szombaton reggel magyar szent beszéd, mise Terzattóban. A Frangepán kastély romjainak megtekintése, délután Abbázia megtekintése.

Szeptember 5-én szombaton este 8 órakor hajón indulás Ancona felé, hova érkezés:

Szeptember 6-án vasárnap reggel 5^{1/2} órakor.

Szeptember 6-án Anconából érkezés után reggel indulás vagy gyalog 6 óra alatt, vagy gőzkocsin 1 óra alatt Lorettóba.

Szeptember 6-án vasárnap délután magyar isteni szolgálat és hálaadási ima a szerencsés megérkezésért.

Szeptember 6-án hétfőn gyónás és sz. áldozás.

Szeptember 8-án kedden Kisasszony napján magyar sz. beszéd — hálaadó sz. mise hazánk ezreves fenállásáért — könyörgés Szűz Máriához, a magyarok Nagyszasszonyához hazánk boldogságáért — hazánk katolikus jellegének biztosításáért. Gyűjtés egy örökös mise alapítványra, melynek kamatjaiból egy szent mise fog mondatni évente a szent házban édes magyar hazánkért.

Szeptember 9-én szerdán gyónás, sz. áldozás.

Szeptember 10-én csütörtökön magyar isteni szolgálat és délután 4 órakor visszaindulás Anconába, este 10 órakor hajóra szállás Fiume felé, hova érkezés:

Szeptember 11-én pénteken reggel hét órakor.

Szeptember 11-én délelőtt 10 órakor indulás vonaton Fiuméből Budapest felé, hova érkezés:

Szeptember 12-én szombaton 7 órakor.

Utídiak Budapestről Anconáig és vissza Budapestig éjjeli szállások és ételmezés nélkül:

III-ik helyen 14 frt 50 kr.

II-ik helyen 22 frt 50 kr.

Anconából Lorettóig és vissza 60 kr.

A szállások Lorettóban igen olcsók; néhány napra való ételmezt kiki vihet magával.

A zarándoklaton résztvenni szándékozók sziveskedjenek augusztus 15-ig jelentkezni főtiteltendő Gaibl Sándor esperes-plebános urnál Garam-Kövesden (Hont megyében), hova az utiköltség — 14 frt 50 kr. vagy 22 frt 50 kr. előre megküldendő pontos név- és lakáscimmmel.

Felkéretnek egyszersmind a zarándoklaton résztvevő és részt nem vevő katolikusok némi csekély pénzadományra az édes hazánkért teendő misealapítványra. Az adakozók névjegyzéke az alapító okmányokkal együtt a lorettói kincstárban fog megőriztetni. Az adakozásokat kérem vagy hozzám küldeni, vagy valakire bizni, a ki a zarándoklaton részt vesz.

A főtdő lelkész urakat tisztelettel felkérem ezen hazafias és vallásos ügyben — bölcs belátásuk szerint engem segíteni.

Az adakozások hírlapi uton nyugtáztatnak s egyszersmind a lorettói egyházi hatóság bizonyítványa által hitelesíttetnek.

A zarándoklat vezetője Gaibl Sándor garamkövesdi esperes-plebános, rendezői pedig Gaal Mihály Párkányból és Madár János Vácról.

Egy kutya helyett két ember. A szegedi tanyákon mult pénteken nagy cserencsétlenség történt. Bána Sándor tanyáján Vecseryés Mihály csősz a maga rozsdás puskájával valami kőbor kutyára lesett. A tanyaház sarkán a kutya csakugyan megjelent, minek következtében a puska elsült, még pedig oly eredménnyel, hogy csőből kirepült felliter nyulserét Tóth Istvánnak és hasonnevű fiának hasába fűródott. A kutyának természetesen kutyabaja se lett, hanem a két Tóth most élet-halál közt fekszik a szegedi kórházban.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN

Ausztria Augusztus 29-én reggel megtartották a fényes lefolyású bécsi katonai diszszemlét a cári pár tiszteletére. A fővezénylet maga ő felsége kezeiben volt. Miklós cár lóháton, a cárné udvari hintón jelentek meg. A katonai zenekar az orosz himnuszsal fogadta a magas vendégeket. A szemle után a cár és királyunk kocsiba szálltak s az északi pályaudvarra hajtottak, a hol Erzsébet királyné már várakozott. 11 óra előtt érkezett meg az orosz cárné a főhercegnőkkel és főhercegekkel. Az orosz felségek a váróteremben a legszívélyesebben bucsut vettek a főhercegektől, mire a Perronra mentek, a hol a cár és a király egymást kétszer megcsókolták. A cárné és a királyné szintén megölelték és megcsókolták egymást. Azután a cár fedetlen fővel Erzsébet királynéhoz közeledett és szívélyes szavak után kézsókkal hódolt. Midőn a vonat elindult, a felségek ismételtén köszöntek egymásnak. — A cári pár Oroszországba, Kievbe utazott.

Udvari körökben azt beszélnek, hogy a cár és a cárné nagyon meg voltak elégedve királyunk és a királyné meleg vendéglátásával és bécsi tartózkodásukkal. A koronás urak és hölgyek fesztelenül és barátságosan érintkeztek egymással.

Németország. A németországi katolikusok 43-ik nagygyűlése Dortmundban még egyre folyik. Egyik legutóbbi gyűlésen Schmitz felszentelt püspök az egyház s a társadalom közötti jogviszonyról beszélt. Többek közt azt a fontos kijelentést tette, hogy a mai társadalmat csak az mentheti meg, ha az egyház tekintélyét föltétlenül elismerjük. Isten megengedte, hogy XIII. Leó pápa koldussá váljék az uralkodók sorában, de tekintély dolgában nem ő a koldus. Szavait lelkes tetszéssel fogadták. Herold képviselő gazdasági kérdéstről beszélt. A diszgyűlés szónoka dr. Lieber volt, ki a világbéke érdekében szükségesnek tartja a pápaság teljes szabadságainak visszaállítását.

Franciaország. Mindenki tudja, hogy a francia kormány célul tűzte ki magának a katolikus egyház üldözését. A francia katolikus papság ennél fogva kongresszusra gyűl össze a bajok orvoslása végett. Lemire abbé, orsz. képviselő felhívására a francia alsó papság a rheimsi bíboros érsek és a többi püspökök helyeslésével Rheimsben Klodvig király a francia nemzet megkeresztelésének 13-ik százados évfordulója alkalmából országos összejövetelt tart. Eddig vagy 500-an jelentkeztek. Céljuk megbeszélni helyzetüket és teendőiket, hogy ezt a pogányosodásnak induló mai társadalmat hogyan lehetne visszavezetni Istenhez.

Oroszország. Lobanov herceg, orosz külügyminiszter, ki a cárt hécsi utjára elkísérte, visszautaztában az

udvari kocsin hirtelen meghalt. A halálozás augusztus 30 és 31-ike közötti éjjelen történt, Kazatine állomás közelében. Lobanov herceg Bécsben még nagyon jó érezte magát. Az udvari vonaton a cár magához hivatta, de beszélgetés közben hirtelen rosszul lett s fuldokolni kezdett. Az uralkodót a haláleset nagyon megindította és sirt meghatottságában. Még nem tudni, ki lesz utódja.

Szerbia. Bár hivatalosan cáfolják az állítólagos szerbiai összeesküvés híreit, de az intézkedések, amiket az udvar védelmére tesznek, mégis csak a mellett szólnak, hogy az összeesküvés híre mégse volt légből kapott. A belgrádi konak (királyi palota) biztonságára a legmesszebbmenő óvintézkedéseket foganatosították. Az egész épületet csendőrök s rendőrök őrzik. A hadsereg kötelekéből, úgy hírlik, számos magasrangú katonatisztet fognak elbocsátani, kikről tudják, hogy Milán hivei. — Natália királyné jegyzéket állított össze a tisztekről, kik Milán pártján vannak. A hadsereg körében nagy a lehangoltság. Több tiszt táviratot menesztett Párisba, arra kérve Milánt, hogy lehető gyorsan jöjjön Belgrádba. Sándor király a jövő hét végeig Semendriában marad. Az altiszti iskola tanítványait, kiknek segélyével döntötték meg annak idején a régensséget, Semendriába hívták, hogy ott átvegyék az udvari őrséget.

Törökország. A konstantinápolyi zavargás még nem szűnt meg teljesen. A nagykövetek mult hó 29-én komoly felszólítás tettek a portánál, hogy a kihágások káros következményeit gondolja meg. Az angol nagykövetség és postahivatal védelmére angol hadihajók tengerészit küldik ki. Eddigélé nem tudni biztosan, mennyi az áldozatok száma? Azt hiszik, hogy több száz örményt mészároltak le. Konstantinápolyból sokan menekülnek Bulgáriába, mivel további vérengzéstől tartanak. A nagykövetek sürgősen felszólították a szultánt, hogy vessen véget ez állapotnak, különben a lázadás eredménye egész Törökországra nézve igen szomorú lesz.

Zanzibár. A „Times“ jelenti Zanzibárból mult hó 28-ikáról: A bombázás ideje alatt 3000 ember volt a palotában, a kik közül 500 ember vesztette életét vagy sebesült meg. Said Kalid még a német konzulátus épületében tartózkodik.

KÖNYVES-POLC.

A „Jó Pásztor“ a következő tartalommal jelent meg: XIV-ik évfolyam X.—XI. Szept.-Okt. füzete.

1. Örangyalok vasárnapja. (Vége) Epölyi Ferenctől.

2. Pünkösöd u. XV. vasárnapra. A katolikus temetésekhez füződő vallási igazságokról. Totola Lajostól.

3. Kisasszony napra. Méltán nevezi-e a lorettói litánia Máriát a hajnal csillagának? Totola Lajostól.

4. Mária névnapjára. (Pünkösöd u. XVI. vas.) Szűz Mária sz. nevének I. jelentőségéről, II. erejéről. Sipos Ágostontól.

5. Sz. kereszt felmagasztaltatása napjára. A sz. kereszt a mi biztos vezérünk az életben és halálban. Pintér Rafaeltől.

6. Pünkösöd u. XVII. vasárnapra. A felebaráti szeretet parancsáról: szeresd felebarátodat mint tenmagadat. Totola Lajostól.

7. Pünkösöd u. XVIII. vasárnapra. A következő azaz XII. füzetben. (Tévedésből kimaradt.)

8. Szent Mihály napra. Sz. Mihály hű maradt Istenhez és küzdött Lucifer ellen. Vegyünk példát róla! Lepsényi Miklóstól.

9. Pünkösöd u. XIX. vasárnapra. Oktalanul cselekszünk, ha egyetlen halhatatlan lelkünk üdvösségét elhanyagoljuk. Schultz Károlytól.

10. Zászlószentelésre. A zászlók rendeltetéséről. Totola Lajostól.

11. Szent Ferenc napjára. szent Ferenc hasonló Isten Fiához. Padányi B. M. u. Lepsényi Miklóstól.

12. Olvasós B. Asszony ünnepére. Mire kell gondolnunk s mit kell különösen megfontolnunk a sz. olvasó elmondásánál. Sipos Bernáttól.

13. Pünkösöd u. XX. vasárnapra. Jézus Krisztus a betegek és haldoklók vigasztalója. Totola Lajostól.

14. Harangszentelésre. A harang rendeltetéséről: Az élőket hívogatom: a holtakat megsiratom: a felhőket eloszlatom. Totola Lajostól.

15. Pünkösöd u. XXI. vasárnapra. Van Isten, aki uralkodik; ő igazságos bíránk. † Kőrész Kelemtől.

16. Kántortanítói beigtatásra. A kath. tanító kötelemeiről a templomban és iskolában. Totola Lajostól.

Szives pártolásra ajánljuk e folyóiratot, a mely beszédeinek tartalmassága által a főt. Papság hitszónoki igényeit kielégíti.

Előfizetési ára egész évre 4 frt.

Megrendelhető: *Pozsony, ferenciek.*

A „Katholikus Hitvédelmi Folyóirat“ augusztusi 8-ik füzete a következő érdekes tartalommal jelent meg:

1. Szociális kibontakozás. T. Pelikán Krizsótól.

2. Szegénység és a vallás. Németből: Szecsey Ferencről.

3. Hogy legyen nálunk? ... Irta: Kannengieser A.

4. Megtértek csarnoka. Schouvaloff Gergely — Zola Solutore.

5. Protestáns Szemle. A vén intrikus. — Ördögüzés tömjénfüst nélkül. — Bánó József órákuluma Esztergomtól.

6. Irodalom: Dr. Boissarie-Haie K.: Lourdes története orvosi szempontból. Ism.: —n. — Hippich I: A rózsafüzér. Ism: Tóvári. — Kannengieser A., Herics-Rudnay: A német katolikusok. Ism.: Onokrotálsz. — Nagy A.: Kath. hitoktatók kézikönyve. Ism.: A—s.

7. Vegyések.

8. Saverny Róbert, vagy a kereszties hadak keleten. Egy iv kath. regény. Nyegyedik iv.

Szives figyelmébe ajánljuk a kath. olvasó közönségnek e vállalatot annál is inkább, mert legaktuálisabb kérdésekkel foglalkozik. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Megrendelhető: a szerkesztőségben. Pozsony, ferencieknél.

Az „Énekek és Imák“ III-ik bővített kiadása megjelent. 210 lapon 200 kath. éneket, 40 oldalnyi imát és a temetési szertartásokat foglalja magában Magyarország minden részéből, beküldött kívánalmak szerint. Ára: szépen bekötve, aranykeresztel 15 kr., egész vászonba: 25 kr., finom bőrkötésben, aranyvágással: 70—80 krig. I—II. kotta melléklet: 15 kr. 11-ik könyv ingyen. Bérmentes mutatvány: 20 kr. Pénzek előre küldendő: Stampay János, főtanító. Kőbölkiút (Esztergommege).

Az alábbi jó könyvekre fölhevjuk olvasóink becses figyelmét.

1. A szent mise a világ legnagyobb kincse. *Elmélkedés és imakönyv.* Németből átdolgozta dr. Komlóssy Ferenc kanonok, egyházmegyei főtanfolyelző. Ára csinos kötésben 1 frt.

2. Hajadonok könyve. *Tanácsadó vezérkönyv ifjú lányok számára.* Irta Csiklay Lajos a „Magyar Állam“ belső munkatársa. Ára díszesen kötve 2 frt.

3. A katolikus vallás terjesztése a protestantizmus után. *Történelmi és statisztikai tanulmány.* Irta Sziklay János. Ára 50 kr.

4. A cserepesi kastély. *Igen érdekfeszítő regény.* Irta Sziklay János. Ára piros vászonkötésben 1 frt.

5. Verőfény. *Tárcák,* Irta Égly Mihály, a „Magyar Állam“ belső munkatársa. Ára 1 frt.

Mind e könyveket t. olvasóink szives pártfogásába ajánljuk.

Megrendelést e címen kérünk: „Magyar Néplap“ szerkesztőségének. Budapest, VIII., Práter-utca 44 sz.

A megrendelések gyorsan és pontosan intézettek el.

H u m o r.

Rajta kapták.

Templomból jön ki a kefekötő s a csizmadia. — Ej szomszéd, szól a csizmadia, maga utoljára még a nadrágját is elveszti. — Hogy-hogy? mosolyog a kefekötő, hiszen nem szoktam kártyázni. — Igen ám, de mindig egy-egy nadrág-gombot szokott a perselybe dobni.

Feltalálta magát.

Feleség: Haj, valami neszt hallok az ágy alatt. Hátha tolvaj? — Férj: Ugyan ne ijedez, bizonyosan az Ami kutya. Várj, majd meg is nézem. (A tolvaj feltalálja magát, kutyamódra megnyalja a lenyujtott kezét s reggelre odébb áll a lopott holmival.)

Papucs-hős.

A: Azt hallom pajtás, hogy papucs alatt tart a feleséged — B: Haj! könnyű neked beszélni, de lennél csak az én helyzetemben, mikor az asszony az ágy alá kerget, kezébe kapja a csizma-huzót és órákig ki nem ereszt!

Csárdás.

Feleség: Ugyan mérsékelj magad! — Férj: Nem, édesem. Mikor ezt a nótát huzzák, akkor én újra fiatalnak érzem magamat és járom irgalmatlanul. — Feleség: De hát muszáj azt mindenkinek tudni, hogy te fiatal korodban káposzta-taposó voltál.

Egyszerű mód.

Káplár: No, infanterist Dobos, mit csinálna, ha két rabra vigyázna az utcán s az egyik megszöknék? — Dobos: Hát hamarosan lelüném azt, a ki ott maradt, hogy el ne szaladhasson az is, aztán a másik után futnék.

Egy kis tévedés.

Elhivatja a fiskális a susztert, hogy cipőt mérésen magának; mivel azonban igen sok a dolga, nem ér rá leülni, csak kinyújtja megmérendő lábát. Erre a lealacsonyító eljárásra azt mondja az elmés cipész: Tévedni tetszik, tekintetes uram; én nem vagyok kovács, hanem suszter.

Színház és művészet.

Színházak e heti műsora: M. kir. Operaházban.

Szerdán: „Az álarcos bál“. Csütörtökön: „A granadai éji szállás“. „Bécsi keringő.“ Pénteken nincs előadás. Szombaton: „Lohengrin“. Vasárnap: „Jancsi és Juliska“. „Babatündér“.

A nemzeti színházban. Szerdán: „A mama“. Csütörtökön: „A kis szórakozott“. Pénteken: „Figaro házassága“. Szombaton: „A proletárok“. Vasárnap: „A szentivánéji álom“.

A népszínházban. Szerdán: „A sárga csikó“. Csütörtökön: „A 3 Kázmér“. Pénteken: „A bubos pasirta“. Szombaton: „Totó és Tata.“

A vigszínházban. Szerdán: „Durand és Durand“. Csütörtökön: „Durand és Durand“. Pénteken: „Az államtitkár ur“. Szombaton: „Béni bácsi“. Vasárnap: „Béni bácsi“.

Hírek a nemzeti színházról. Török Irma egy havi szabadság ideje után Augusztus 30-án, vasárnap, lépett

föl újra Herceg Ferencnek „A dolovai nábob leánya“ c. színművében. E hó 4-én színre kerül Beaumarchais „Figaro házassága“ c. vígjátéka. „A Szentivánéji álom“ vasárnap, szeptember hó 6-án szerepváltozással kerül színre, amennyiben Titániát Török Irma, Hermiát — K. Gerő Lina, Puckot pedig a beteg Nagy Ibolya helyett Palotai Piroska fogja játszani. — Szeptember hó 8-án, kedden a közművelődési egyesületek ezredéves ünnepi kongresszusának tiszteletére diszeloadás lesz, amely alkalommal Katona „Bánk-bán-ját“ adják elő. Jules Lemaitre „A nagybácsi“ c. 3 fölvonásos vígjátéka, szeptember hó 25-én kerül bemutatásra.

Hírek a népszínházról. A népszínház primadonnái a héten már itthon vannak s szép sorrendben lépnek föl nyári szabadságidejük után először: Vasárnap Komáromy Mariska már föllépett az „1000 évben“. Kedden pedig Kury Klára a „Holtomiglan“-ban. Ma szerdán Blaha Lujza „A sárga csikó“ Erzsikéjében. Csütörtökön Hegyi Aranka a „3 Kázmérban“, melyben Komáromy Mariska is játszik. A népszínház karfölvételi próbáját f. hó 7-én, délelőtt 9 órakor tartják meg a népszínház színpadán. Akik megfelelő hang, alak és képzettséggel bírnak s a népszínház énekkarába fölvétetni óhajtanak, e napon jelentkezzenek.

A képvásárló kormány. A kormány úgy látszik nagy barátja a képmutatásnak és a képvásárlásnak. Fölfodrozott haju gigerli miniszterünk Wlassics Gyula kultuszminiszter a létesítendő szépművészeti muzeum számára több magyar képzőművészeti tárgyat (festményeket és szoborműveket) fog az ezredéves orsz. kiállítás műcsarnokában vásárolni. A m. orsz. képzőművészeti tanács a miniszter megbízásából már július hónapban foglalkozott a művásárlás kérdésével, de a tanács megjelent tagjainak csekély száma miatt a miniszter a döntést szeptemberre halasztotta. Csak még azt szeretnénk tudni, vajon meghívja-e Wlassics Gyula műértőnek Pulszky Károlyt is, aki képességeit a Piombo képeken már bemutatta.

A szerkesztőség üzenete!

Többeknek. Sokan „Néplap“ címén küldenek pénzt és levelet. Figyelmeztetünk mindenkit, hogy lapunk címe nem Néplap, hanem: „Magyar Néplap“. Ezen a teljes címen kérünk minden küldeményt, mert a „Magyar Néplap“ mellett van egy „Néplap“ című ujság is, s a nem jól címzett küldemény igen sokszor ehhez a „Néplap“-hoz megy, ami annál nagyobb baj, mert ez a „Néplap“ liberális és kormánypárti ujság.

Kiadói üzenet.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, az elköngyelés megkönnyítése céljából, sziveskedjenek címszalagjuk számát szelvényeikre feljegyezni.

Azon t. előfizetőink pedig, kik csak az első évnegyedet fizették, sőt vannak kik éppen semmi fizetést se teljesítettek, hátralékukat egyenlítsék ki, mert ellenesetben kénytelenek leszünk a lapot megszüntetni.

Közgazdaság.

Krónika. Uj dunai kikötő létesítésére a kormány egy 20.000 forintos tételt vett föl a jövő évi költségvetésbe. Ez a budapesti nagy kikötő néhai Baross kedvence terve volt, hogy a vaskapu megnyitása után a legnagyobb hajók is kiköthessenek nálunk. A tétel csekély ennek az elkészítésére, de hát a kormány nem akar mást jelezni vele, mint az ő ismert halogató jószándékát. — **A bankkérdés** ügyében Lukács László pénzügyminiszter Bécsben van s tárgyal az osztrák kollégával. Rossz hírek járnak az osztrák sógorról. Egy korábban megadott engedményt most visszavont. A 80 milliós bankadósságból leirandó 15 millió forint leírásáról most hallani sem akar, bár előbb ebbe már beleegyezett. Egyik jól értesült bécsi lap hivatalosan hozzá, hogy Lukács szakítani fog velük és más megoldási módot keres. Itt volna az alkalom önálló bankot teremteni. De hát azt 1910-re tervezik. — **A sertés-kivitel** ügyében a stajeroszági hatóság megengedte, hogy sertéseink 120 kiló élő súlyig a donawitzi vágóhidra bevithessenek. — **Elégett a gabonája** Strehenits József feleki (Veszprémm.) földbirtokosnak. A szerűn éjjel tűz ütött ki és a mély álomba merült fáradt munkások nem bírták a tűz tovatérjedését megakadályozni.

Budapesti piac.

(A budapesti piaci árak pontos kimutatása.)

Hüvelyes vetemények és termények.

Bab nagy fehér 7:00—7:25 kis gömbölyű 7:00—7:25 ft.
 törpe 7:25—7:50 ft., barna 6:50 ft., tarka 6:00—6:00 forint.
 Borsó 8:50—9:50 ft., hámozott 12:50 ft.
 Lencse 8—12 ft.
 Köles 5:25—5:50 ft.
 Mák 16:00—16:50 ft.
 Kendermag 8:75—9:25 ft.
 Köménymag 38 ft. Mind 100 kilónkint

Baromfi, vad, tojás.

Tyuk páronkint 1:00—1:50 ft.
 Idei csirke páronkint 70—1:20 ft.
 Husos lud 2:00—2:60 ft.
 Hizott lud 3:60—6:50 ft.
 Sovány kacsa 1:30—1:50 ft.
 Hizlalt kacsa 1:80—2:00 ft.

Kappan 1:10—1:20 ft.
 Pulyka sovány 2:00—3:40 ft.
 Pulyka hizott 2:50—3:30 ft.
 Tojás 1440 darabot tartalmazó láda 27:00—31:10 ft.

Lóvásár.

Könnyebb kocsiló 100—250 ft.
 Nehezebb kocsiló (hintós) 105—225 ft.
 Igás kocsiló 980—1400 ft.
 Fuvarosló 50—155 ft.
 Parasztló 35—110 ft.

Marhavásár.

Jármos ökör 86—200 ft páronkint.
 Fejős tehén tarka 65—170 ft., fehérszörű 60—6:80 ft., bonyhádi tehén 170—175 ft darabonkint.
 Vágómarha Magyar ökör 2:50—32:00ft. Szerbiai ökör 24—30:00 ft. Bivaly 16:00—19:00 ft. Tehén 25—31:00 ft 100 kilogrammonkint.

Szurómarhavásár.

Élő borjú 31—44 ft.
 Növendék 20—21 ftig.
 Élő juhok 00:00—9:00 ft.

Juhvásár.

Elsőrendű (kiviteli) birkáért 16—22:00 ft.
 Jóminőségű (anya) birkáért 9—11:00 ft.
 Középmínőségű (anya) birkáért 6—9 ft.
 Jóminőségű kiviteli (ürű) birkáért 19:00—23:50 kr.
 Középmínőségű (ürű) birkáért 16—18 kr. kilogrammonkint eleven súly szerit.

Takarmányvásár.

Réti széna 1:80—2:40 ft.
 Muhar 1:80—2:20 .
 Zsupszalma 1:80—2:00 .
 Alomszalma 1:20—1:40 .
 Frészlő szén 2:00—2:40 .
 Zabos búkköny 2:35—2:60 .
 Szalmaszeccska 2:0—2:25 .

Lisztüzlet.

Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
frt	11:50	11:10	10:70	10:00	9:60	9:1	8:50	7:00	4:60
	Korpa finom 3:20 gombba 3:25								

Gabnapiac.

		frttól	frtig
Buza	bánási új . . .	77 81	6.75—7.15
—	tiszavidéki . . .	77—81	6.95—7.30
—	pestvidéki . . .	77 81	6.90—7.25
—	fehérm.	77 81	6.90—7.25
—	bácskai	77—81	6.95—7.35
Rozs	elsőrendű	70 72	6.00—6.10
—	másodr.		5.90—6.00
Árpa	takarmány	60—62	3.90—4.25
—	égetni való	62—64	5.00—5.75
Zab	39—41	5.85—6.90
Kukorica	—	3.70—3.90
Köles	—	3.25—5.50

A szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós.

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számíttatnak. Címmelettel feladottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a postarostante szó értendő.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Budapest, Práter-utca 44.

Állandó hirdetések petit soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számíttatnak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen melléklendő.

Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válasz bélyeg beküldése mellett adatik.

A „Magyar Néplap“

elárúsítás végett minden vidéki dohány-tőzsdének megküldetik, ha egy levelező-lapon eziránt kiadóhivatalunk megkeresetik.

(Tisztelettel kérjük t. elvbarátainkat is lapunk szétküldése körül közreműködni olyformán, hogy városunkban ily tőzsdéket szerezni s a címet kiadóhivatalunkkal közölni sziveskedjenek.)

A Magyar Néplap

most már

22.000

példányban

jelenik meg és e mellett a legolcsóbb és a legelterjedtebb heti lap.

Magyar Néplap

MEZŐGAZDA,

Christliches Volksblatt

és

KRESTAN

szerkesztősége és kiadóhivatala

BUDAPEST,

Práter-utca 44. szám.

(Óriás-utca sarkán.)

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a MAGYAR NÉPLAP kiadóhivatala fogad el.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda

elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű **nyomatványokat**, és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb árakon; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plebános urakat, a községi előljárókat, a különféle egyletek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Szt-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Budapest, 1896. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent-Gellért“ könyvnyomda.